

Schiffer János
RÓZSAFÁTÓL A VÁRMEGYEHÁZÁIG

Bokor Bélát (nem 70 évvel ezelőtt, hanem) valamikor a 70-es évek végén ismertem meg. A megyetanácsnál voltam egy értekezleten, amelynek a végén az egyik megyei vezető Béla gondjaira bízott... Na, gondoltam leráztak.

De nem ez történt. Megismertem valaki és valami egészen mást Baranyából, mint amit idáig láttam. Először is nem tudtunk úgy végig menni Bélával az utcán, hogy percenként ne kellett volna köszönni, és minden ötödik járókelőnél megállni. Béla által ismertem meg Siklóstól, Komlón át Szigetvárig, vagy Dobszáig sok embert és falut Baranyában. Volt, ahol a városi rendőrkapitánnyal, körzeti orvossal vagy orvosnővel, iskola vagy ÁMK igazgatóval, civil szervezet vezetőjével, tanácselnökkel, később polgármesterrel találkoztunk, beszélgettünk és persze koccintottuk is.

Amikor a baranyai csapat az ELTE-re járt második diplomájuk megszerzéséért, akkor Budapesten sem volt elveszett ember Béla. A BMK, FMH, Népművelési Intézet, a minisztérium folyosóin, szobáiban is gyorsan megtalálta a sokszor vidám hangot, még azzal is, akit nem ismert korábban. De ez a kapcsolatteremtő képessége megvolt és a mai napig megvan a szakmában is, és mint később kiderült a sarki fűszeresnél éppúgy, mint a postán, de bárhol, bármikor. Lenyűgözően próbált meg alkudni a közértben a kötött áras kiflitől kezdve a szeletelt sonkáig mindenhol – mindenért. (Volt, ahol sikerült...) A tömegközlekedés mindebből csak azért marad(t) ki, mert Béla – a nagy távolságok miatt – elég hamar váltott autóra, így aztán a mai napig nem tudja, hogy mennyibe kerül a vonaljegy, ha meg kellene vennie, de valószínűleg pontosan tudja, hogy mennyiért szeretné megvenni...

A szakmai találkozók, a népművelők vándorgyűlésén, megyei igazgatók találkozásánál, bizottsági üléseken a tartalmi megszólalásaira is oda kellett figyelni. Különösen mély nyomot hagyott a hallgatóságban a megyei tanácsülésen elhangzott 6. Lenint idéző előadása.

Amikor egyszer felvetődött, hogy Pestre jöjné dolgozni, én lebeszéltem. Indoklásul azt hoztam fel neki, hogy Béluskám képzelj el, hogy végig mész a Váci utcán és mindössze csak 10-15-en állítanak meg. Szemben azzal, hogy a pécsi Király utcában minden második ember minimum biccent Neked.

És igazam volt, mert Béla Baranyában volt és van otthon. Akár népművelőként, vagy mint megyei igazgató, egyetemi oktató, vagy mint megyei tisztségviselő, alelnök, bizottsági elnök. Térség és kultúra c. doktori értekezése nagyszerű összefoglalója volt munkásságának. A dolgozatban benne volt a baranyai települések egészen mély ismerete, amely nem csak a fizikai környezetről szólt, hanem az ott élők mindennapjairól is, amely alapvetően meghatározza az adott térség kultúráját. Béla baranyai „tudására” nagyon igaz Radnóti Miklós „Nem tudhatom” c. szép versének ez a néhány sora:

*„S ha néha lábamhoz térdepel
egy-egy bokor¹, nevét is, virágát is tudom,
tudom, hogy merre mennek, kik mennek az úton,
s tudom, hogy mit jelenthet egy nyári alkonyon
a házfalokról csorgó, vöröslő fájdalom.”*

Bokor Béla igazi civil kapcsolatokat hozott létre, amíg a politika engedte. A Határon Túli Magyarságért Alapítvány - Magyar Ház – nem a politikai széljárás okán született meg. Ő nem a kabátján viseli a tányér nagyságú kokárdát, hanem a szívében és tevékenységében.

Nehéz lenne felsorolni Béla érdemeit és a nagyon sok munkával elért eredményeit. Ez most csak egy 70-es megálló (és nem az orfűi buszpályaudvaré...), de kettőt azért mégis megemlítenék, mert mindegyik 100 százalékig Bokor Béla: Tanár úr (egyetemi oktató) és Borlovag.

A Tanár úr, akinek számtalan hallgatója viszi tovább azt a mentalitást, amely biztosítéka a kultúra, a baranyai és a határon túli kultúra megőrzésének és fejlődésének.

A Borlovag, aki a sok avatás után már tudja, hogy az otelló nem való az igazi vörösborba. Kedves Béla!

Ray Bradbury azt írja: *„Mindenkinek... hagynia kell maga után valamit... Gyereket vagy könyvet, festményt, házat vagy egy falat, amelyet felépített, egy pár cipőt, amit csinált. Vagy egy kertet, amelyet beültetett. Valamit, amit kezünk megérintett..., hogyha az emberek egy fára vagy egy virágra néznek, amiket mi ültettünk – minket lássanak abban. Egyre megy, mit csináltunk, csak az a lényeges, hogy ha valamihez hozzányúlunk, azt változtassuk meg úgy, hogy ránk emlékeztessen akkor is, ha már levettük róla a kezünket.”*

Kedves Barátom! Te fát ültetsz és már most erdő van mögötted, diákokat oktattál, de társadalmat neveltél, és a kultúra kertjében számtalan örökzöld növényed megtalálható. Köszönöm a sorsnak (és annak a megyei vezetőnek a 70-es években), hogy megismerhettelek és köszönöm Neked, hogy a barátod lehetek! (További terveid megvalósításában szívesen rész veszek, legyen az Trafik igazgatóság, Bokor kormány vagy bármi más...)

Boldog születésnapot!

¹Ez nem az a Bokor...